

Jaarverslag 2023

Commissie rechtsbescherming

Inleiding

De Commissie rechtsbescherming van de provincie Drenthe (verder: de commissie) biedt het college van Gedeputeerde Staten hierbij haar jaarverslag over 2023 aan. In het jaarverslag geeft de commissie inzicht in de aard en omvang van haar werkzaamheden en de wijze waarop zij haar taak uitoefent.

Dit jaarverslag bestrijkt de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

In dit jaarverslag wordt onder meer ingegaan op:

- 1 Het aantal ontvangen bezwaarschriften
- 2 Het aantal bezwaarschriften waarin GS de informele behandeling heeft toegepast
- 3 De adviezen die de commissie in 2023 advies heeft uitgebracht
- 4 De besluitvorming door GS
- 5 De finale rechterlijke uitspraken die in 2023 zijn ontvangen
- 6 Klachten

Waar in voorgaande jaren nog werd volstaan met een cijfermatig overzicht van het onderdeel klachten, wordt dit verslagjaar uitgebreider ingegaan op de behandeling van klachten. Naast dat op de publicatie van de geregistreerde klachten volgt uit artikel 9:12a van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), wordt met de wijze van verslaglegging vooruitgelopen op de toekomstige inwerkingtreding van de actieve openbaarmakingsplicht van klachten uit de Wet open overheid (artikel 3.3, tweede lid, aanhef en onder I Woo).

Naar aanleiding van de zaken die de commissie in het jaar 2023 heeft behandeld, geeft zij – naast de specifieke aandachtspunten in concrete zaken die via de adviezen worden aangereikt – de volgende bijzonderheden algemene aandachtspunten mee:

- 1 Zoek altijd contact met bezwaarmakers om te onderzoeken of een informele oplossing mogelijk is (ook in zaken waarin dat op voorhand niet mogelijk lijkt);
- 2 Zorg voor een goede (en daarmee soms wat uitgebreidere en vooral toegankelijke) motivering die het besluit adequaat ondersteunt;
- 3 Zorg voor een goede toelichting bij (belasting)verordeningen zodat interpretatieverschillen worden beperkt;
- 4 Besteed bij handhavingszaken in de motivering expliciet aandacht aan het handhavingsbeleid (is het handelen conform of wordt hiervan afgeweken en waarom);
- 5 De beslistermijnen kunnen worden verlengd, als bezwaarmaker daarmee instemt. Om informeel tot een oplossing te komen, kan dat nodig zijn. Leg dit uit aan bezwaarmaker en zorg ervoor dat de instemming schriftelijk wordt vastgelegd.

Commissie rechtsbescherming

De Commissie rechtsbescherming van de provincie Drenthe is een door de provincie ingestelde onafhankelijke commissie. De voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en de leden werken niet bij of onder verantwoordelijkheid van de provincie.

ADVIES

De commissie adviseert het college van Gedeputeerde Staten (verder: GS), Provinciale Staten (verder: PS), de commissaris van de Koning en de ambtenaar belast met de heffing van provinciale belastingen over te nemen besluiten op bezwaar, administratief beroep en klachten. Het advies wordt uitgebracht aan het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen waaraan het bezwaar, beroep of klacht is gericht.

Samenstelling commissie

Voorzitter

de heer J.A. Oostmeijer
(tot 1 januari 2024)

Plv. voorzitter

de heer mr. ing. E. de Beer

Overige leden

de heer mr. S.J. de Moel (tot 1 april)
mevrouw mr. L.C. Commandeur (tot 1 april)
mevrouw M. Looman-Struijs
de heer mr. B.R. Tadema (vanaf 1 april)
de heer E.D. Ferwerda (vanaf 1 april)

Vanwege het bereiken van de maximale benoemingstermijn heeft de commissie in april 2023 afscheid genomen van de heer De Moel en mevrouw Commandeur. Er zijn twee nieuwe leden benoemd en toegetreden tot de commissie. In het 4e kwartaal heeft de voorzitter, voor het einde van zijn benoemingstermijn, besloten zijn werkzaamheden voor de commissie met ingang van 2024 te beëindigen. Inmiddels is in zijn opvolging voorzien. De commissie bedankt de vertrekkende commissieleden voor hun waardevolle en deskundige bijdrage in de afgelopen jaren.

Secretariaat

De commissie wordt zowel administratief als inhoudelijk ondersteund door een secretariaat. Het secretariaat is ondergebracht bij het team Bestuur en Concernzaken van de provincie.

Secretarissen

mevrouw S.I. Mulder
mevrouw A.T.G. Jonker (tot 1 maart)
de heer mr. E. Krol (vanaf 1 maart)

Administratieve ondersteuning

de heer R. Oosterhof

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Drenthe.
April 2024

Werkwijze

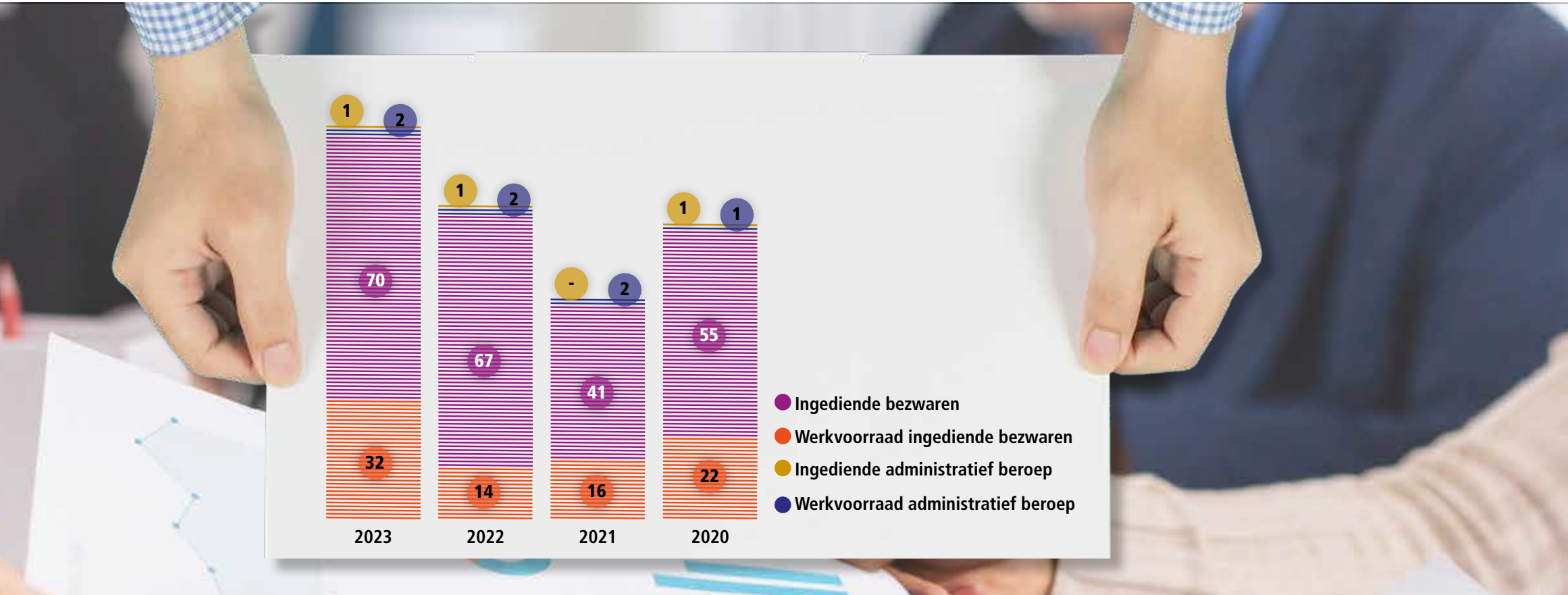
De regels die gelden bij de behandeling van bezwaarschriften, klachten en administratieve beroepschriften staan in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Aanvullende procedureregels heeft de provincie opgenomen in de Verordening rechtsbescherming Drenthe 2021.

In het volgende schema is de werkwijze van de commissie voor de advisering over bezwaarschriften stapsgewijs uitgewerkt. Bij klachten en administratieve beroepschriften wordt dezelfde werkwijze gevolgd.

Aantallen

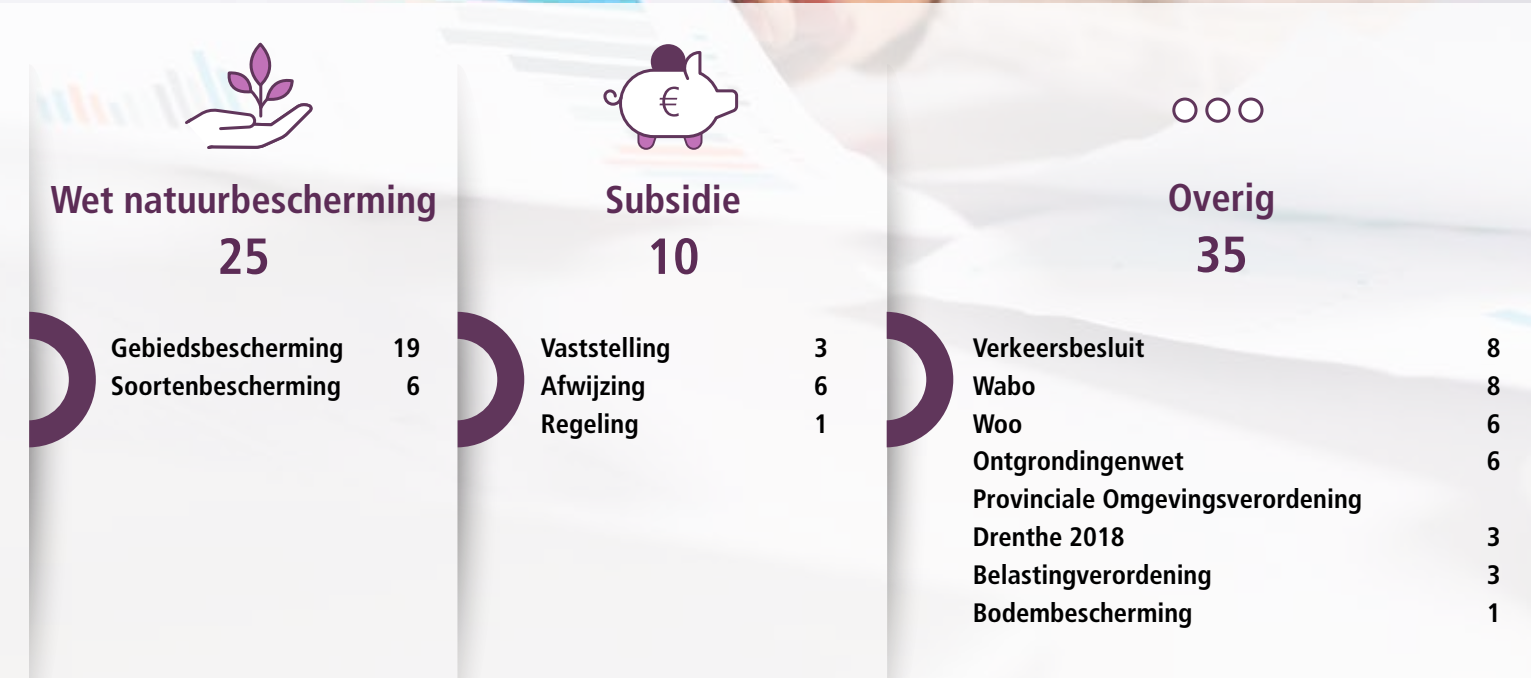
In 2023 zijn 70 bezwaarschriften ingediend. Het overgrote deel van de bezwaren richt zich tegen besluiten die zijn genomen door GS. Hiervan zijn negen besluiten in mandaat genomen door de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe, drie door het Samenwerkingsverband Noord-Nederland. Drie bezwaarschriften waren gericht tegen een besluit van de heffingsambtenaar belast met het heffen van provinciale belastingen.

Onderwerpen

Net als de voorgaande jaren had het merendeel van de ingediende bezwaren (25) betrekking op besluiten op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb), waaronder 18 handhavingsverzoeken. Hiervan waren 16 bezwaren afkomstig van milieubelangenverenigingen naar aanleiding van een handhavingsverzoek vanwege gestelde overtredingen van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De overige bezwaren zien op besluiten in het kader van subsidiebesluiten (10) en diverse andere wetten en/of beleids-terreinen (35), waaronder acht handhavingsverzoeken.

Het administratieve beroep richt zich op besluitvorming van een gemeente betreffende de overschrijdings-regeling van het primair onderwijs over de periode 2011-2022

Behandeling

In mei 2022 dienden milieubelangenverenigingen een handhavingsverzoek bij GS in vanwege overtredingen van artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming in. Het verzoek had betrekking op 50 agrarische bedrijven, waarvoor PAS-meldingen zijn gedaan. GS hebben hierop gefaseerd besloten (telkens per tien verzoeken). De besluitvorming had als uitkomst dat de verzoeken werden afgewezen, omdat geen sprake was van een overtreding of omdat handhaving onevenredig werd geacht. Hiertegen hebben de verenigingen bezwaar gemaakt (in totaal tegen 32 besluiten, waarvan 16 bezwaren in 2022 zijn ingediend). De eerste bezwaren zijn door de commissie mondeling behandeld ter zitting (in november 2022 en mei 2023). De latere bezwaren zijn schriftelijk behandeld, omdat de commissie haar lijn in de reeds uitgebrachte adviezen had uitgekristalliseerd en er sprake was van inhoudelijk vergelijkbare zaken.

DOORZENDEN

Het bezwaarschrift was intern doorgezonden omdat BIJ12 het mandaat heeft om namens GS het bezwaar behorende bij de tegemoetkomingsaanvraag faunaschade af te handelen.

INFORMEEL/INGETROKKEN

Uitgangspunt van de bezwarenbehandeling is dat wordt onderzocht of het geschil zonder advies van de commissie kan worden opgelost. Dit wordt de informele behandeling genoemd. Het secretariaat van de commissie vraagt het betrokken thema/domein contact te leggen met bezwaarmaker om te bespreken of in onderling overleg tot een oplossing van het geschil kan worden gekomen. Deze eerste stap voor contact wordt in veel gevallen door bezwaarmaker gewaardeerd en kan uiteindelijk voor meer begrip zorgen. Soms leidt deze informele

benadering ertoe dat het bestreden besluit moet worden ingetrokken of aangepast. Als een verschil van inzicht blijft bestaan, zal de formele procedure worden vervolgd en wordt het bezwaarschrift voor advies aan de commissie voorgelegd.

Van de 70 in 2023 ontvangen bezwaarschriften, heeft in 31 gevallen informeel overleg met bezwaarmaker plaatsgevonden. Dit overleg heeft in 15 zaken geleid tot het intrekken van het bezwaarschrift¹: in acht zaken omdat het bestreden besluit werd ingetrokken of gewijzigd en in zeven zaken om een andere reden. In negen zaken is het informeel overleg nog niet beëindigd (deze gaan mee naar 2024). In zeven

¹ In 2022 heeft in 33 van de 67 ontvangen bezwaarschriften overleg plaatsgevonden; dit heeft geleid tot 15 intrekkingen.

zaken heeft het informele overleg niet geleid tot een oplossing van het geschil en wenste bezwaarmaker het bezwaarschrift voor advies voor te leggen bij de commissie. De overige zes intrekkingen hebben betrekking op bezwaarzaken uit 2022.

Wat opvalt is dat het aantal zaken dat zonder advies van de commissie is opgelost, zowel in 2023 (21,4%) als in 2022 (22,4%) niet erg hoog lag. De commissie vindt het belangrijk dat steeds opnieuw wordt gezien of het bezwaar op informele wijze kan worden opgelost. Dit informele overleg en de bereidheid van het bestuursorgaan om het gesprek over het bezwaar aan te gaan, kunnen immers bijdragen aan het beeld van een betrouwbare en dienende overheid. De commissie doet daarom een beroep op de interne organisatie om de informele weg altijd te verkennen door in elke zaak het contact over het bezwaar met de indiener te zoeken om te verkennen of een informele oplossing mogelijk is. Hoewel de voorgeschiedenis of de principiële opstelling van partijen aanleiding kunnen zijn om niet informeel met elkaar in gesprek te gaan, heeft de commissie ook zaken op de zitting behandeld die zeer geschikt bleken om te bespreken tijdens de informele behandeling. Als die mogelijkheid zich voordoet, probeert de commissie partijen ook tijdens de zitting of eventueel buiten de zitting nader tot elkaar en overeenstemming te laten komen. Soms wordt de advisering door de commissie aangehouden gedurende de periode dat partijen met elkaar overleggen.

	 Doorzenden Intern of andere instantie	 Informeel/ingetrokken	 Formeel	 Advies	 In behandeling en door naar 2024
Bezwaren 102	1	21	80	Gelijk: 4 Ongelijk: 10 Motivering: 47 Niet-ontvankelijk: 4	15
Administratieve beroepen 3	-	1	-	-	2

De commissie heeft in het verslagjaar 45 adviezen uitgebracht naar aanleiding van 65 bezwaren. In een aantal gevallen is er over meerdere besluiten één advies uitgebracht.

Verklaring conclusie adviezen:

Gelijk: het besluit moet (deels) worden herroepen

Ongelijk: het besluit kan ongewijzigd in stand worden gelaten

Motivering: het besluit kan na gewijzigde motivering in stand worden gelaten. In deze categorie

vallen ook de zaken waarin de commissie heeft geadviseerd aan GS eerst onderzoek te doen op basis

waarvan het besluit met een aanvullende motive-

ring in stand kan worden gelaten. De commissie adviseerde daarbij eveneens, indien GS op basis van

het aanvullende onderzoek het besluit niet deugdelijk kon motiveren, het besluit te herroepen.

Niet-ontvankelijk: het bezwaarschrift voldoet niet aan de formele vereisten waardoor de commissie geen oordeel geeft over de inhoud van de zaak.

ADVIEZEN

De commissie heeft in vier zaken geadviseerd het bestreden besluit (deels) te herroepen.

Handhaving

In deze zaak was een last onder dwangsom opgelegd om de overtreding van voorschriften bij de ontgrondingsvergunning te beëindigen en beëindigd te houden.

De commissie kwam hier tot het oordeel dat de last onder dwangsom in deze vorm niet uitvoerbaar was en in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. GS werd geadviseerd de lasten in de beslissing op bezwaar dusdanig te herroepen dat hieruit duidelijk werd op welke wijze bezwaarmaker de herstelwerkzaamheden diende uit te voeren om de overtreding te kunnen doen beëindigen. Ook adviseerde de commissie met het oog op de ontwikkelingen na het bestreden besluit, om de hoogte van de dwangsom en de begunstigingstermijn te wijzigen met in achtneming van het advies.

Een andere zaak betrof een last onder dwangsom vanwege het niet uitvoeren van een geuronderzoek, zoals aangegeven in een voorschrift van de omgevingsvergunning.

De commissie adviseerde het college te motiveren dat de gebreken in het geuronderzoek 2021 in het licht van het achterliggende doel van het voorschrift en het handhavingsbeleid noodzaak geven om tot handhavend optreden over te gaan. Tevens oordeelde de commissie dat het college het handhavingsbeleid niet op een juiste wijze had toegepast. GS werd geadviseerd de last te herroepen en lichtere handhavingsmaatregelen in te zetten dan wel te motiveren waarom in dit geval van het handhavingsbeleid werd afgeweken. In dat geval kon de last in stand blijven maar diende het college te verduidelijken op welke wijze bezwaarmaker de herstelwerkzaamheden diende uit te voeren om de overtreding

te kunnen doen beëindigen. Mocht het college op basis van het geuronderzoek 2023 oordelen dat het geurrendement tenminste 80% bedraagt, dan diende de last te worden opgeheven.

Belastingverordening

In deze zaak ging het om een besluit van de heffingsambtenaar om leges te heffen voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een ontgrondingsvergunning. De commissie vroeg zich in deze casus af of de formulering van artikel 3.1 van de Belastingverordening in overeenstemming was met de bedoeling van Provinciale Staten. In het artikel is namelijk geregeld dat slechts een tarief voor de behandeling van een aanvraag in rekening wordt gebracht, als een ontgrondingsvergunning is verleend. Met deze formulering bestaat feitelijk geen grondslag voor het heffen van leges bij aanvragen die tot een weigering leiden, terwijl wel degelijk kosten worden gemaakt bij het in behandeling nemen van een aanvraag.

Bezwaarmaker vond dat het variabel vast te stellen bedrag voor de hoeveelheid ‘verkregen bodemspecie’ onjuist was vastgesteld. De commissie stelde vast dat in de Belastingverordening niet gedefinieerd of omschreven is wat precies moet worden verstaan onder ‘het verkrijgen van bodemspecie’. De commissie was van oordeel dat uit de Belastingverordening – gelet op het rechtszekerheidsbeginsel – duidelijk afgeleid moet kunnen worden welke financiële verplichtingen op een aanvrager van een vergunning rusten. In dit geval was de gehanteerde maatstaf rechtsonzeker, zowel in de legesverordening als in de toelichting ontbrak een definitie van het begrip ‘het verkrijgen van bodemspecie’. De commissie kon de uitleg van bezwaarmaker - met de activiteit ‘ter plaatse te verwerken ophoogzand’ wordt geen bodemspecie verkregen, en deze grond verlaat niet de ontgrondingslocatie – volgen en was

van oordeel dat, vanwege onduidelijkheid over de precieze uitleg, deze bepaling in het voordeel van bezwaarmaker moest worden toegepast. Dit betekent dat de heffingsambtenaar geen tarief in rekening had mogen brengen voor het ter plaatse te verwerken ophoogzand en de te betalen leges verlaagd moeten worden.

Woo

In deze zaak gaat het om de gedeeltelijke openbaarmaking van documenten naar aanleiding van het Woo-verzoek inzake de tegemoetkoming in faunaschade door wolven in de provincie Drenthe vanaf 2018.

De commissie oordeelde dat het college alsnog de locatiegegevens (coördinaten en plaatsnamen) en het UBN van de schademelders openbaar diende te maken. Naar de opvatting van de commissie wordt de persoonlijke levenssfeer van de melders niet direct aangetast bij openbaarmaking van het UBN. Alleen wanneer gecombineerde zoekacties, aan de hand van openbare bronnen, worden gedaan, is het privéadres van de melder te achterhalen. Bovendien acht de commissie de inbreuk van de persoonlijke levenssfeer beperkt. Openbaarmaking leidt in hoofdzaak ertoe dat op bepaalde percelen schapen worden gehouden en dat de houder voor tegemoetkoming vanwege schade in aanmerking wenst te komen. Daarbij komt dat door het verzoek om tegemoetkoming aanspraak wordt gemaakt op publieke gelden en is niet onderzocht of de houder bezwaar heeft tegen openbaarmaking van deze gegevens.

DOORGESCHOVEN NAAR 2024

De werkvoorraad op 31 december 2023 bedroeg 15 bezwaarschriften.

Hiervan zijn 11 bezwaarschriften aangehouden omdat partijen nog in onderling overleg zijn en 4 bezwaarschriften zijn in afwachting van een inhoudelijke behandeling van de commissie in 2024.

Besluitvorming

Besluitvorming

43 conform
3 contrair
19 gedeeltelijk contrair

Termijn

26 binnen termijn
39 buiten termijn

Beroep

13 ingesteld in 2023
3 finale uitspraken
en 2 beroepszaken
ingetrokken

GS hebben in drie bezwaarzaken contrair en in 19 bezwaarzaken gedeeltelijk contrair aan het advies van de commissie besloten.

Op de twee bezwaren van natuurorganisaties tegen een aan de FBE verleende ontheffing voor het doden van roeken met een geweer (artikel 3.1 van de Wnb) voor de jaarlijkse periode van 15 april 2023 tot en met 15 juli 2028, waren de ontwikkelingen na de advisering reden voor GS om anders te beslissen. De commissie had in de ontheffing verschillende motiveringsgebreken geconstateerd en adviseerde de ontheffing te herroepen wanneer deze gebreken niet voor alle WBE's konden worden hersteld. Na het uitbrengen van het advies en voordat GS hebben kunnen besluiten, verzocht de FBE om intrekking van de ontheffing. GS verklaarden de bezwaarzaken daarop niet-ontvankelijk. Door de intrekking van de ontheffing hadden de natuurorganisaties geen procesbelang meer.

In de zaak van de last onder dwangsom vanwege het niet uitvoeren van een geuronderzoek, hebben GS contrair besloten. Het bezwaarschrift is met een aanvullende motivering ongegrond verklaard, zonder daarbij uitvoering te geven aan het advies van de commissie.

In de zaak over de openbaarmaking van onder andere UBN-nummers hebben GS ten dele het advies gevolgd. Het UBN is volgens GS niet 'uitsluitend een bedrijfsgegeven' en is herleidbaar tot privéadressen. GS laat het belang van de persoonlijke levenssfeer prevaleren boven het belang van openbaarheid omdat het anoniem publiceren van schadeformulieren door gebruik van pseudoniemen (nummers) voldoende inzichtelijk maakt of

bepaalde schademelders meermaals een tegemoetkoming hebben gekregen en hoe de beschikbaar gestelde middelen onder hen zijn verdeeld.

De zaken waarin GS gedeeltelijk contrair besloot, betroffen de 18 bezwaarzaken van de milieubelangenverenigingen waarbij GS vanwege onevenredigheid afzag van handhaving. De commissie oordeelde hier dat deze besluiten een nadere, concrete motivering behoeften of dat alsnog handhavend moest worden opgetreden. De motivering was naar het oordeel van de commissie te algemeen van aard. GS volgde de commissie hier niet en week hierin gemotiveerd af van de advisering door de commissie.

TERMIJN

Voor de totale behandeling van bezwaarschriften geldt een wettelijke termijn van 18 weken (inclusief zes weken verdaging). Die termijn wordt opgeschort als nader onderzoek nodig is of als informeel overleg plaatsvindt en bezwaarmaker daarmee instemt. Verder uitstel is alleen mogelijk als alle betrokken partijen daarmee instemmen.

Van de 65 besluiten op bezwaar is in 39 gevallen de beslistermijn overschreden. Hiervan hadden 19 overschrijdingen betrekking op bezwaren van de eerder genoemde milieubelangenverenigingen. De overschrijdingen werden onder meer veroorzaakt door de complexiteit en omvang van de zaken, de nadere motivering die GS aan het besluit op bezwaar ten grondslag diende te leggen dan wel het nadere onderzoek dat bij de besluitvorming diende te worden betrokken.

BEROEP

In 2023 is in 13 zaken beroep bij de rechtbank ingesteld. In negen zaken is beroep ingesteld door de milieubelangenverenigingen. De andere vier beroepen hebben betrekking op de afwijzing van handhavingsverzoeken op grond van de Wnb waarbij het gaat om bestrijdingsmiddelen.

FINALE RECHTERLIJKE UITSPRAKEN

Voor zover de commissie is geïnformeerd, zijn in 2023 drie finale rechterlijke uitspraken gedaan in zaken waarin de commissie een advies heeft uitgebracht: twee uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) en één uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland. De rechterlijke uitspraken hebben betrekking op besluiten van GS die vaak al enkele jaren geleden zijn genomen. Daarnaast zijn twee hoger beroepszaken ingetrokken omdat partijen tot een minnelijke oplossing zijn gekomen.

ABRVS 15 MAART 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:1053), SUBSIDIE

GS heeft een verleende subsidie voor het project herbestemming van een monumentale boerderij lager vastgesteld (€ 39.610,19) en teveel ontvangen voorschotten teruggevorderd (€ 50.192,77). In het besluit op bezwaar heeft GS overeenkomstig het advies van de commissie, het besluit gehandhaafd.

De ABRvS was met de rechtbank van oordeel dat GS de subsidie op grond van artikel 4:46, tweede lid, aanhef en onder b, van de Awb heeft kunnen vaststellen op een lager bedrag. Wel was de ABRvS van oordeel dat, hoewel het betalingsbewijs niet binnen de gestelde termijn was ingediend, het onevenredig was om een bedrag van € 3.630,-- niet bij de berekening van de werkelijke kosten te betrekken. Het was namelijk onbetwist dat deze kosten zijn gemaakt voor activiteiten waarvoor subsidie is verleend, aangezien GS het bedrag van de factuur wel bij berekening van de werkelijke kosten heeft meegenomen. De verleende subsidie werd hierdoor € 3.630,-- hoger vastgesteld en het bedrag van de terugvordering met dit bedrag verminderd.

ABRVS 26 APRIL 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:1665), BODEMSANERING

GS heeft ingestemd met het evaluatieverslag van de bodemsanering. Op de betreffende locatie is een historische verontreiniging met minerale olie en vluchtige aromaten in de grond en in het grondwater ontstaan als gevolg van voormalige bedrijfsactiviteiten. De commissie was van oordeel dat GS op basis van het eigen beleid, niet zonder een nadere motivering tot de conclusie kon komen, dat is voldaan aan de stabiele eindsituatie en daarmee aan de saneringsdoelstelling is voldaan. In het besluit op bezwaar heeft GS het besluit met een nadere motivering in stand gelaten.

De ABRvS heeft na de zitting de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening, verzocht om een deskundigenverslag uit te brengen over het beroep. De STAB komt tot de conclusie dat gelet op de constateringen over de humane risico's, uit de verrichte onderzoeken niet duidelijk volgt of de restverontreiniging het gebruik van de bodem mogelijk maakt. Ook ontbreekt informatie die inzicht geeft of sprake is van een stabiele eindsituatie. De ABRvS volgt de conclusies van de STAB en vernietigt het besluit.

RECHTBANK NOORD-NEDERLAND 12 MEI 2023, HANDHAVING

GS heeft een last onder dwangsom opgelegd wegens overtreding van de aan een ontgrondingsvergunning verbonden voorschriften. De commissie had GS geadviseerd in het besluit op bezwaar nader te motiveren tegen welke overtreding van de vergunning handhavend diende te worden opgetreden (of anders het besluit te herroepen). In het besluit op bezwaar heeft GS de motivering aangevuld.

De rechtbank oordeelde dat geen sprake is van overtreding van een vergunningsvoorschrift, noch van het niet naleven van een aanwijzing in de zin van een vergunningsvoorschrift. Bovendien kleefte aan het bestreden besluit een gebrek doordat niet deugdelijk is gemotiveerd dat het gedrag van eiseres als 'onverschillig' dient te worden aangemerkt en dat de overtreding als 'van belang' dient te worden aangemerkt in de zogenaamde interventiematrix van de Landelijke handhavingsstrategie (LHS). Aangezien de geconstateerde gebreken ook reeds kleven aan het primaire besluit, ziet de rechtbank aanleiding om in de zaak te voorzien door dit besluit te herroepen en te bepalen dat de uitspraak in de plaats komt van het vernietigde besluit.

Klachten

Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan (ambtenaren of bestuurders) zich in een bepaalde gelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan.

De wijze waarop het bestuursorgaan deze klacht moet afhandelen, is geregeld in hoofdstuk 9 van de Awb. Als algemene regel geldt dat het bestuursorgaan moet zorgen voor een zorgvuldige afdoening van klachten. De provincie heeft in de Verordening rechtsbescherming provincie Drenthe 2021 geregeld dat de Commissie rechtsbescherming het bestuursorgaan adviseert over de klacht.

Informele behandeling

Bij binnenkomst van de klacht bekijkt het secretariaat van de commissie of de klacht in onderling overleg met de klager is op te lossen. Deze informele behandeling is voor zowel de klager als het bestuursorgaan een laagdrempelige manier om snel en efficiënt tot een oplossing van de klacht te komen. Gemiddeld genomen wordt (ruim) driekwart van de klachten middels deze informele behandeling opgelost.

Formele behandeling

In die gevallen waarbij niet tot een oplossing van de klacht is gekomen en klager een advies van de commissie wenst, wordt de klacht aan de commissie voorgelegd. De commissie vraagt dan de leidinggevende van de ambtenaar waar de klacht over gaat, om onderzoek te doen naar de toedracht van de klacht en de bevindingen daarvan op schrift te stellen. De klager ontvangt hiervan een afschrift en zal, samen met andere betrokkenen, worden uitgenodigd om aan de commissie een mondelinge toelichting te geven. Op basis van alle verzamelde informatie brengt de commissie advies uit aan het bestuursorgaan. Als dat nodig is doet de commissie aanbevelingen. Naar aanleiding van het advies neemt het bestuursorgaan een beslissing op de klacht en informeert klager daarover. Als een klager het niet eens is met de afhandeling van de klacht, kan hij de Nationale ombudsman benaderen.

* Eén klacht wordt toegerekend aan het bestuursorgaan commissaris van de Koning. De overige klachten worden toegerekend aan GS. In de jaren 2020-2022 ging het enkel om klachten die toegerekend worden aan GS.

Klacht of melding

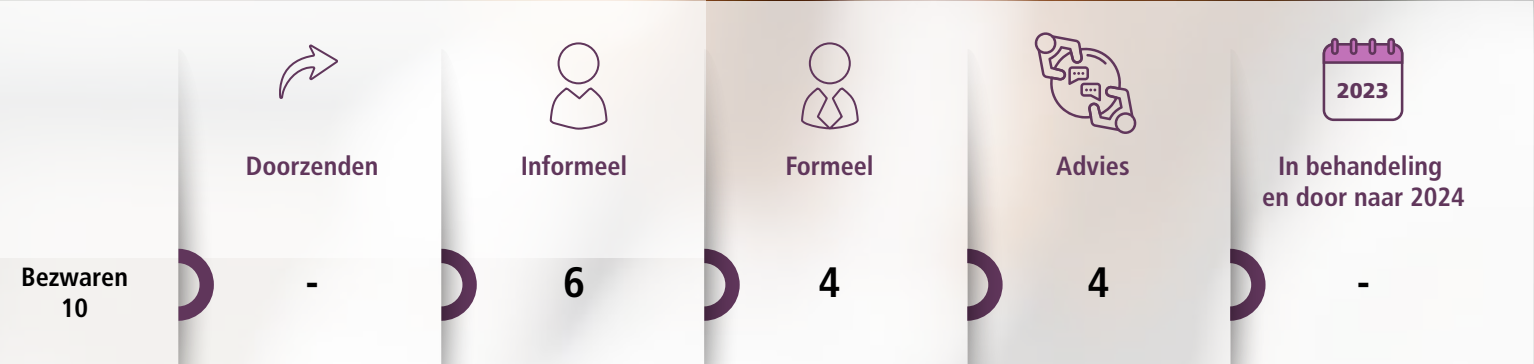
Het verschil tussen een klacht en een melding is niet altijd voor iedereen duidelijk te zien. Dit verschil is wel van belang omdat zowel de commissie en de procedure beschreven in hoofdstuk 9 van de Awb alleen gaan over de daar bedoelde klachten. Klachten kunnen gaan over persoonlijke behandeling door medewerker of bestuurders, het niet reageren op vragen of het krijgen van te weinig, onjuiste of misleidende informatie.

Een melding heeft betrekking op de openbare ruimte waarvoor de provincie bevoegd is, zoals wanneer iets niet in orde is op of bij de openbare wegen en vaarwegen van de provincie. Te denken valt dan aan fietspaden, bermen, begroeiing, bruggen, viaducten, openbare verlichting, verkeersborden. Een zorgvuldige behandeling van meldingen is overigens net zo belangrijk. Een melding waar niet op de juiste manier op wordt gehandeld, kan weer leiden tot het indienen van een klacht.

ONDERWERPEN

De klachten die in 2023 zijn behandeld, zijn in de volgende categorieën onder te verdelen:

- Klachten over bejegening (4)
- Klachten over de totstandkoming/uitvoering van het beleid (3)
- Klachten over de dienstverlening | informatieverstrekking (3)

Bejegening

De klacht over een medewerker in de buitendienst is informeel opgelost. In drie andere gevallen heeft de commissie een advies uitgebracht over de klacht.

- Een klacht uit 2022 over de toonzetting van een e-mail en de beheerkeuzes rondom rust- en parkeerplaatsen, heeft de commissie geadviseerd ongegrond te verklaren. De e-mail was wellicht wat scherp geformuleerd, maar gelet op de context, niet onbehoorlijk. Ten aanzien van de beheerkeuzes constateert de commissie dat meerdere keren het aanbod aan klager is gedaan om over de gestelde beleidskaders in gesprek te gaan met de gedeputeerde. Aangezien GS verantwoordelijk is voor het beleid en de daarin gemaakte keuzes, vindt de commissie het passend en zinvol om met de gedeputeerde in gesprek te gaan.

- Eén klacht ging over de beleving van klager over de toon van de medewerker tijdens een telefoongesprek. De klacht werd toegerekend aan het bestuursorgaan commissaris van de Koning. De commissie heeft hier geen norm overschrijdende gedraging vastgesteld. Omdat het om de beleving van een klager gaat, vindt de commissie dat geen oordeel in de zin van een gegrond- of ongegrondverklaring van de klacht kan worden gegeven.
- Bij een derde klacht heeft de commissie vastgesteld dat de klacht zag op gedragingen die langer dan een jaar voor indiening van de klacht hebben plaatsgevonden. GS is dan niet verplicht de klacht te behandelen (artikel 9:8, eerste lid, onder b, van de Awb) en kunnen hier volstaan met de mededeling dat op de klacht geen inhoudelijke reactie volgt.

Beleid

Twee klachten, waarvan één uit 2022, gingen over het proces van uitvoering van de Subsidieregeling Energiebesparende isolatiemaatregelen. Met deze regeling konden Drentse inwoners met een inkomen rond het sociaal minimum subsidie aanvragen voor spouwmuur- of bodemisolatie. Klagers hadden problemen met het digitale aanmeldproces, dan wel het aanvraagproces en de gekozen isolatiemaatregelen. Beide klachten zijn informeel opgelost en zijn als verbeterpunten bij het vaststellen van een nieuwe regeling meegenomen.

Eén klacht die formeel is behandeld had betrekking op de totstandkoming van de Regeling Adviesraad Inclusie provincie Drenthe 2023. De klacht is ontvangen nadat het bezwaar van klager tegen de vaststelling van de Regeling kennelijk niet-ontvankelijk was verklaard. Klager gaf aan dat de informatievoorziening en communicatie over de totstandkoming van de Regeling gebrekkig is geweest. De Regeling was in de optiek van klager onwerkbaar. In overeenstemming met het advies van de commissie heeft GS de klacht ongegrond verklaard. De commissie oordeelde dat het aan GS is om met de Regeling keuzes te maken over de inrichting van de adviesstructuur. Klager had hierbij beter betrokken kunnen worden, maar van onbehoorlijk handelen was geen sprake.

Dienstverlening | Informatieverstrekking

Deze drie klachten zijn informeel afgedaan. Het ging twee klagers om de voortvarendheid van het contact en het verkrijgen van de juiste en volledige informatie.

Een andere klager had het gevoel van het kastje naar de muur te zijn gestuurd. In dit geval had klager een vraag over het dicht-slibben door waterplanten van het Zuidlaardermeergebied. Het waterschap had klager doorverwezen naar de provincie. Dit leek heel logisch, maar toch bleek niet heel duidelijk vastgelegd wie nu waarvoor bevoegd was. De secretaris kon hier bemiddelen en na onderzoek binnen en buiten de organisatie werd klager in contact gebracht met medewerkers van de provincie Groningen, die voor dit project de initiatiefnemer bleek te zijn.

TERMIJNEN

In de Awb is geregeld dat op een klacht binnen tien weken na ontvangst van de klacht moet worden beslist. Deze termijn kan met vier weken worden verdaagd. Voor verdere verdaging is de schriftelijke instemming van de klager vereist.

De termijn die nodig is om een klacht informeel af te handelen verschilt per geval. Gemiddeld genomen worden deze klachten binnen één tot drie weken opgelost en afgehandeld.

Moet de formele klachtenprocedure worden doorlopen, dan is de wettelijke termijn daarvoor meestal niet toereikend. Dit komt ook doordat de periode waarin is geprobeerd de klacht informeel op te lossen, in de wettelijke termijn inbegrepen is. Met klager wordt de planning van de formele behandeling van de klacht afgestemd. In die gevallen wanneer er meer tijd nodig is om de klacht te behandelen, worden klagers daarover geïnformeerd. In 2023 is de beslissing op de klacht in drie van de vier gevallen niet binnen de wettelijke termijn genomen.

NATIONALE OMBUDSMAN

Als een burger niet tevreden is over de wijze waarop de provincie een klacht heeft afgehandeld, kan hij de Nationale ombudsman inschakelen.

In het verslagjaar heeft de Nationale ombudsman één verzoekschrift ontvangen. Dit verzoekschrift had betrekking op een aanvraag voor isolatiesubsidie. De ombudsman heeft de verzoeker terugverwezen voor interne klachtbehandeling door de provincie (zie onder beleid).